

Laura Lippman

Als ik weg ben

ISBN 978-90-225-7214-6

ISBN 978-94-023-0264-6 (e-boek)

NUR 305

Oorspronkelijke titel: *After I'm Gone*

Oorspronkelijke uitgever: William Morrow, an imprint of HarperCollins Publishers

Vertaling: Mariëtte van Gelder

Omslagontwerp: Barbara van Ruyven | b'IJ Barbara

Omslagbeeld: Roberto Pastrovicchio | Arcangel Images

Zetwerk: ZetSpiegel, Best

© 2014 Laura Lippman

Nederlandstalige uitgave © 2015 Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Published by arrangement with Lennart Sane Agency AB.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor David. Het is je verweten dat je Noel Airmans schofterige opmerking tegen Marjorie Morningstar hebt omgedraaid. Nu krijg je er lof voor.

*Waar jij was, is nu een gat waar ik overdag de hele tijd omheen
loop en 's nachts in val.*

– Edna St. Vincent Millay

Hold me

4 juli 1976

Ze gingen weg in de avondschemering, ongeveer een uur voordat het vuurwerk zou beginnen, en tegen de tijd dat ze bij de oude tolbrug over de Susquehanna kwamen, zag Felix overal feestelijke lichtjes flonkeren door het ene piepkleine raampje, overal feestjes. Hij had tegen Julie gezegd dat ze de oude snelweg naar Philadelphia moest nemen, Route 40. Hij was voorzichtig, maar ook nostalgisch. Hier was hij begonnen, in de kroegen.

Hij niesde. Er lag hooi op de vloer, en een paardendeken. Als ze werden aangehouden, zou hij de deken over zich heen trekken en er het beste van hopen. Toen de truck na ongeveer een uur rijden vaart minderde en hij de deken pakte, besepte hij dat ze gewoon bij het tolhuisje op de brug waren. Bert en Tubby hadden gezegd dat ze een paard in de trailer moesten zetten, want dan zou er niemand in willen kijken, maar hij was niet van plan honderdvijftig kilometer lang in een hoekje weggedoken te blijven zitten om hoeven en paardenvijgen te ontwijken.

Hij had eerder die dag afscheid genomen van Bambi, voordat ze met de meisjes naar de club ging, waar ze tot 's avonds laat zouden blijven. Hij had haar niet verteld wat er speelde, maar het was duidelijk dat ze iets vermoedde. Bambi was slim, slim genoeg om geen vragen te stellen. Wanneer de FBI kwam snuffelen, zou haar onwetendheid oprecht en overtuigend zijn.

Het moeilijkst was het afscheid van zijn argeloze dochters geweest, het luchtig houden. Ze waren eraan gewend dingen zonder hem te doen; hij werkte altijd veel en op de gekste uren, en nu had hij huis-arrest in afwachting van zijn hoger beroep. Niemand zou het gek vinden dat Felix Brewer niet naar de club kwam op Onafhankelijkheidsdag, niet dit jaar. De meisjes hadden hem een vluchtige zoen gegeven, zeker als ze van hem waren, en hij had het niet gewaagd ze zo stevig vast te pakken en dicht tegen zich aan te drukken als hij wilde. De kleinste, Michelle, van drie, had hij wel extra stevig omhelsd. ‘Breng je een cadeautje voor me mee?’ had ze gevraagd, wat hem even in verwarring had gebracht, maar Michelle haalde de dingen door elkaar, dacht dat ze altijd een cadeautje kreeg als er iemand van huis ging, ook als ze zelf degene was die vertrok. Hij had gedaan alsof hij haar neus pakte, haar zijn duim tussen zijn vingers laten zien en geweigerd hem terug te geven tot ze hem nog een zoen gaf. Ze kon op een bepaalde manier haar hoofd schuin houden en door haar wimpers naar hem kijken, net als haar moeder. Hij viel er als een blok voor.

Bambi had hij gekust alsof het de eerste keer was. Dat was op 15 februari 1959 geweest, toen ze voor het huis van haar ouders zaten in de auto die ze van hen had gekregen; een laatste poging om haar zo ver te krijgen haar studie toch af te maken. Die eerste kus was zowel hartstochtelijk als kuis geweest, een kus die alles omvatte wat hun toekomst samen zou kenmerken: zijn schrijnende verlangen naar haar en een bijna onmerkbare terughoudendheid van haar kant, alsof ze altijd iets voor zichzelf zou houden. Hun laatste kus omvatte hun hele verleden samen. Er speelde een oud liedje door zijn hoofd, iets over boze woorden en kletterende borden, alles wat bij verliefdheid hoorde. Bambi zou nooit met borden gooien. Hij had het niet erg gevonden als ze het wel had gedaan, zo af en toe.

Bambi zou het niet prettig hebben gevonden dat Julie hem weg-bracht – als ze ooit met servies zou gooien, zou het daarom kunnen

zijn – maar Julie was de meest geschikte persoon voor de klus. Haar zus had paarden, of de beschikking over paarden, dus was het aan-nemelijk dat ze samen met een trailer naar het noorden reden. Daar kwam nog bij dat Julie het zwaar zou krijgen als hij er niet meer was. Bambi had de meisjes, vrienden en familie. Julie had niemand, behalve haar zus, en dat was zacht gezegd een rare. Het gezicht dat ze had opgezet toen ze achter het stuur kroop. ‘Als het maar voor-goed is,’ had ze gepreveld. ‘Je krijgt je deel,’ had hij haar gerust-gesteld. Iedereen kreeg zijn deel, op de een of andere manier.

‘Voorgoed.’ Dat was het woord dat Julie had herhaald toen hij het haar had uitgelegd, vorige week. Het was niet echt een vraag geweest, meer alsof ze nog nooit van het concept had gehoord. Ze hadden in het koffiehuis gezeten, zijn enige legitieme onderneming. Van de weekopbrengst zou hij niet eens genoeg haarlinten voor zijn meisjes kunnen kopen. Bambi kleepte ze als kostschoolmeisjes, een en al roze en groen, en leerde ze hun weerbarstige haar in een paar-denstaart te föhnen. Hoewel, de kleinste niet, maar de kleinste leek sprekend op Bambi, met glad, donker haar, als van een zeeleeuw, blauwe ogen en onmogelijk lange wimpers. Linda was de ordelijke, Rachel de slimme, en hoewel ze allebei knap waren, zou Michelle de mooie worden. Ze zouden hun stempel op de wereld drukken, ieder op haar eigen wijze. En hij zou het allemaal moeten missen, alles.

‘Voorgoed,’ herhaalde Julie langgerekt terwijl ze de natte kring van haar colaglas met haar vinger natrok. Ze dronk zelden, al deed ze ’s avonds alsof en nipte ze van haar whisky om hem gezelschap te houden.

‘Het lijkt er wel op. Tenzij er iets onverwachts gebeurt.’

Weer een lange stilte. Julie was een van die zeldzame vrouwen die er knapper uitzien als ze niet glimlachen. Met haar gezicht in de plooi was ze een zwoel raadsel. Als ze grinnikte, leek ze weer op de boerse tiener die Tubby vier jaar geleden in de Rexall had ontdekt.

‘Zevenenhalf procent,’ zei ze uiteindelijk.

‘Hè?’

‘Het land is dit jaar tweehonderd jaar oud. Ze vragen jou om zevenenhalf procent van de hele tijd dat het land bestaat. Dat is veel.’

‘En je weet dat ik niet gul ben.’

Een snelle glimlach. Ze had een slecht gebit gehad voordat hij het had laten opknappen, nog een reden waarom ze niet vaak lachte. Julie had trouwens ook geen geweldig gevoel voor humor. Daar was ze iets te prozaïsch voor, een meisje dat op de centen was, uitgesproken praktisch. Een praktisch ingestelde minnares is een goede zaak. Ze had zich bijvoorbeeld nooit in haar hoofd gehaald dat hij met haar zou trouwen, al had ze zich vorig jaar even vreemd gedragen.

Ze begreep dat Bambi de liefde van zijn leven was. Julie was degene die hem had verteld, nadat ze de een of andere cursus was gaan doen, dat F. Scott Fitzgerald had gezegd dat je intelligentie pas werkelijk hoog is als je in staat bent twee tegenstrijdige ideeën naast elkaar in je hoofd te houden zonder gek te worden. Daar was Felix een oude rot in. Hij hield van Bambi, hij had andere vrouwen nodig. Hij was een jaar met Julie toen Michelle werd geboren, maar ze had er niet op gereageerd alsof het verraad was, zoals andere vriendinnen hadden kunnen doen. Natuurlijk sliep hij nog met zijn vrouw. Ze was zijn vrouw en hoogst aantrekkelijk, en hij was smoorverliefd op haar. Dat hij Julie had, wilde niet zeggen dat Bambi hem niet genoeg gaf. Het leven is gewoon leuker als je à la carte bestelt. Er waren andere meisjes dan Julie geweest, een meisje voor één nacht hier en daar. *Omdat het kon*. Omdat hij er behoefte aan had. Had Bambi dat deel van haar dat ze achter slot en grendel hield maar laten zien. Was ze maar niet zo verdomde onafhankelijk geweest.

Anderzijds zou ze nu voor zichzelf moeten zorgen. Als hij er niet op had vertrouwd dat Bambi zich wel zou redden, had hij niet weg gekund. God, zij had altijd de beslissingen genomen. Over alles,

behalve over hem en het financiële gedeelte. Hoe rap van tong en patserig Felix ook was, hij stond niet zo ver af van dat oude mopje over het jongetje dat thuiskomt uit de joodse school en aan zijn moeder vertelt dat hij de rol van echtgenoot heeft gekregen in de schoolopvoering. ‘Ga maar terug en vraag om een rol met tekst,’ zegt zijn moeder. O, Felix mocht wel praten. Felix mocht praten tot hij een ons woog, maar uiteindelijk was dat meisje van vijftig kilo met de hemelsblauwe ogen de baas in huis zonder dat ze haar stem ooit hoefde te verheffen.

Hij zou van een klein vliegveld bij Philadelphia naar Montreal vliegen. De Olympische Zomerspelen zouden binnen twee weken van start gaan, dus het leek hem een veilig begin. Er gingen nu zoveel mensen naar Montreal. Van Montreal zou hij naar Toronto gaan, en van Toronto naar zijn eindbestemming. Hij had het waarschijnlijk te gedetailleerd uitgestippeld, wat normaal niet zijn stijl was, maar hij kreeg maar één kans. Het belangrijkste was dat hij iedereen eerlijk behandelde. Dat was een praktische zaak. Iemand die zich misdeeld voelde, zou hem verraden.

Hij had de som gemaakt. Hij was altijd dol geweest op cijfers, en dat was hem al die jaren goed van pas gekomen. Vijftien jaar. Michelle zou achttien zijn, Rachel negenentwintig en Linda bijna eenendertig. Bambi zou begin vijftig zijn. Waarschijnlijk zou ze er nog steeds goed uitzien. Ze zou mooi oud worden. Van Julie wist hij het niet, maar hij zou het geen vijftien jaar met Julie volhouden. Ze hadden misschien nog een jaar of twee samen, meer niet. Ze begon ongedurig te worden. Ze was ambitieus, ze wilde door. Waarom zou ze die cursussen anders volgen? Hij hoopte dat Bambi niet al te woest zou zijn als ze merkte dat Julie het koffientje had gekregen, maar Bambi kon het niet bepaald zelf leiden en van al zijn bezittingen was dit het makkelijkst overdraagbaar. Hij had Julie de club ook willen geven, maar ze had gezegd dat ze hem niet wilde. Dat dit haar kans was om een fatsoenlijk mens te worden. Hij had tegen haar gezegd dat fatsoen werd overschat.